

AGENDA 2030 OSN

**STRATEGICKÉ RIADENIE A
PLÁNOVANIE**

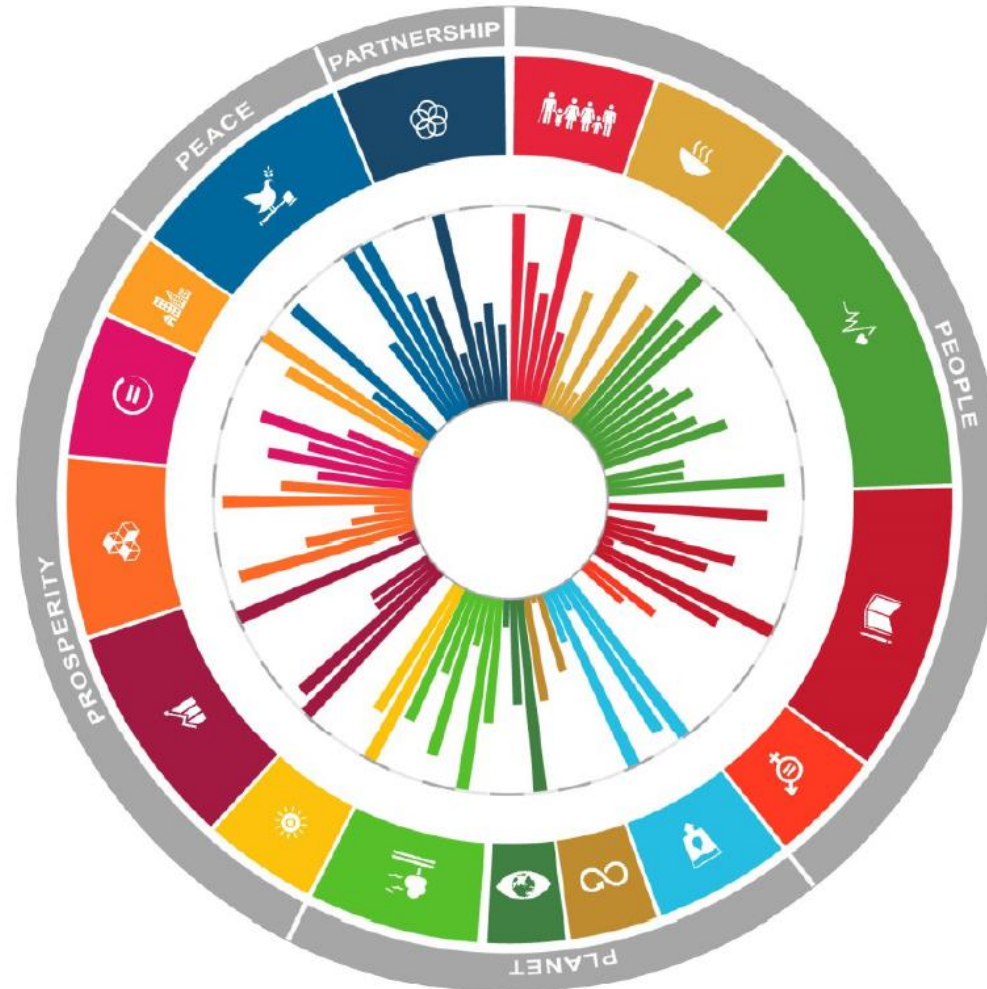
**VÍZIA A STRATÉGIA ROZVOJA SR
DO ROKU 2030**

CIELE UDRŽATEL'NÉHO ROZVOJA AGENDY 2030 OSN

Goals

- 1: Poverty
- 2: Food
- 3: Health
- 4: Education
- 5: Gender Equality
- 6: Water
- 7: Energy
- 8: Economy
- 9: Infrastructure
- 10: Inequality
- 11: Cities
- 12: Sustainable Production
- 13: Climate
- 14: Oceans
- 15: Biodiversity
- 16: Institutions
- 17: Implementation

— Desirable levels of achievement by 2030

- ▶ **V rokoch 2016 prebiehal na MZVaEZ SR a vtedajšom ÚPPVII paralelný proces:**
- ▶ **MZVaEZ SR – prenos Agendy 2030 OSN**
- ▶ **ÚPPVII – zavádzanie strategického riadenia a plánovania**

MZV a EZ SR

- ▶ UZNESENIE VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 95 z 2. marca 2016 k **Východiskám implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj** - bod B.1.: súhlasí s koncepciou **delenej gescie** za implementáciu Agendy 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj v podmienkach SR medzi **Úrad vlády SR** (vnútroštátna implementácia) a **Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR** (aktivity SR a slovenských subjektov v medzinárodnom prostredí),
- ▶ UZNESENIE VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 5 z 11. januára 2017 **ku Koncepcii implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí** - bod B. 1. : ukladá členom vlády B.1. zabezpečiť premietnutie obsahu a cieľov Koncepcie implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí **do všetkých relevantných politík, aktivít, stratégií a iných koncepčných materiálov v gescii príslušných rezortov**, ktoré majú vplyv na externé prostredie SR

ÚPPVII

- ▶ **novela tzv. kompetenčného zákona**, ktorá nadobudla účinnosť 1. júna 2016:

„Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu (teraz Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR) v oblasti investícií zabezpečuje strategické plánovanie a strategické projektové riadenie, vrátane vypracovania národného strategického investičného rámca, ako aj koordináciu investičných projektov určených vládou Slovenskej republiky.

- ▶ **Uznesenie vlády SR** č. 204 z 1. júna 2016 schválilo Štatút ÚPPVII:

1. zabezpečuje **strategické plánovanie a strategické projektové riadenie**,
2. vypracúva **národný strategický investičný rámec**,
3. koordinuje investičné projekty určené vládou Slovenskej republiky.

► Prečo?

- 30 rokov neustálych zmien
- Neriešené dlhodobé problémy : hlboké regionálne rozdiely, obrovské rozdiely v príjmoch (úzka skupina veľmi bohatých), ťažké environmentálne záťaže, nedobudovaná základná infraštruktúra, slabá diverzifikácia priemyslu a neodhalený vnútorný potenciál regiónov (nadmerná orientácia na automobilový priemysel), neustála zmeny priorít s politickým cyklom, nedobudované kapacity vo verejnej správe, neefektívne čerpanie verejných prostriedkov, nadmerná závislosť na eurofondoch, politická roztrieštenosť ...

► Čo s tým?

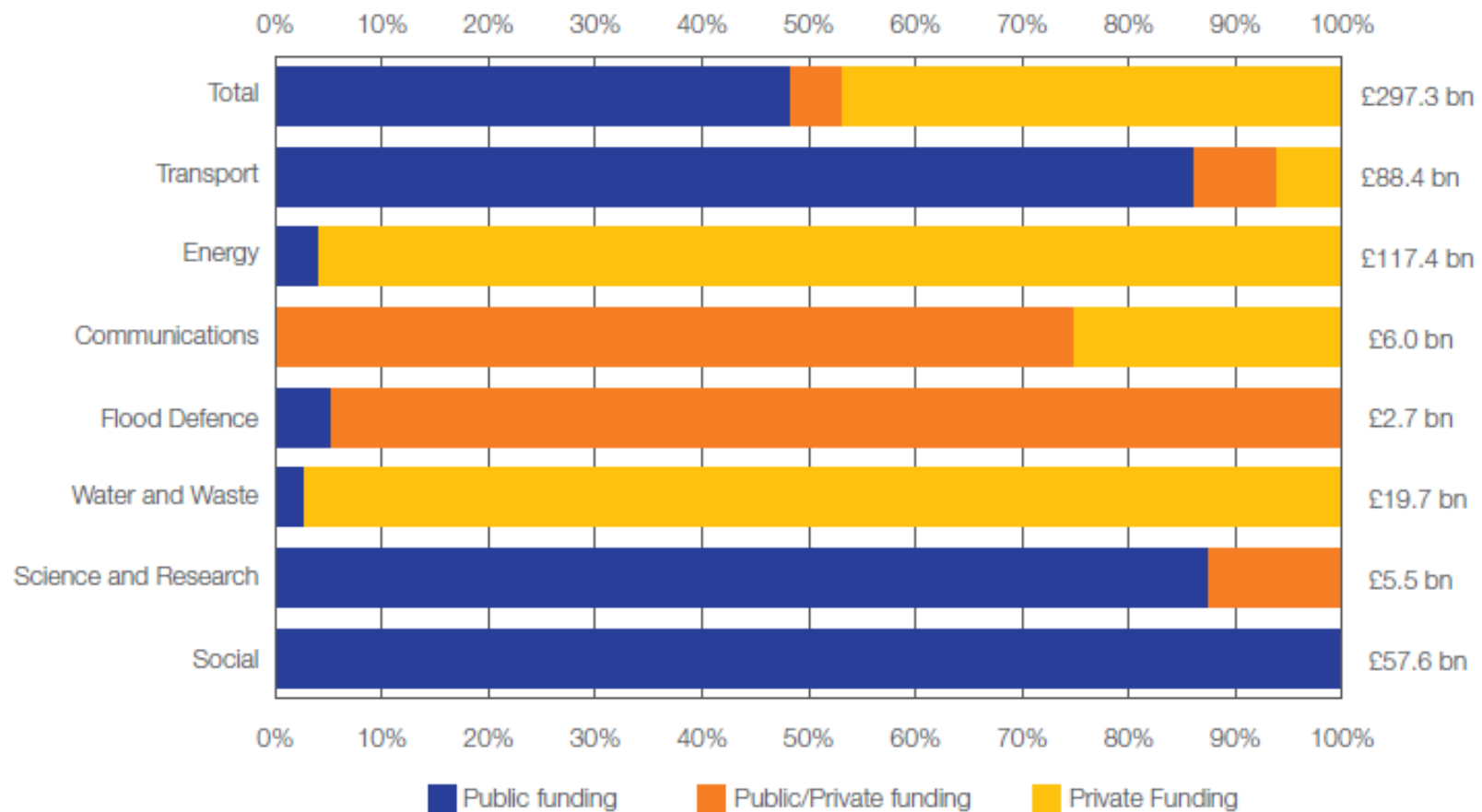
- **Slovensko je potrebné konečne spájať, nie rozdeľovať !!!**
- **Nedá sa plánovať len na 4 volebné roky – strategické riadenie a plánovanie opreté o dlhodobú víziu**

- ▶ Doposiaľ na Slovensku neexistoval
- ▶ Podľa vzoru Veľkej Británie

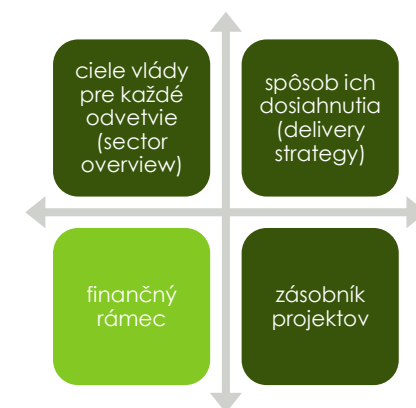

VYPRACOVAŤ NÁRODNÝ INFRAŠTRUKTÚRNY PLÁN

Približne 50 % výdavkov britského NIP financuje súkromný sektor.

FINANČNÝ RÁMEC

Pilotná verzia Národného investičného plánu 2030

bola schválená vládou uznesením č. 412 z 12. septembra
2018,

ale jeho príprava ukázala, že:

- rezorty nie sú pripravené na dlhodobé plánovanie
- Verejné investície sú takmer výlučne financované z EŠIF
- Bez vybudovania strategického riadenia a plánovania na všetkých úrovniach sa reálny dlhodobý investičný plán SR nedá vypracovať

Východiskový stav infraštruktúry

Východisko pre programové vyhlásenia vlád

INTERVENČNÁ PYRAMÍDA VYSPELÝCH ŠTÁTOV

ZÁKLADNÉ DOKUMENTY NA ZAVEDENIE STRATEGICKÉHO PLÁNOVANIA

- Cestovná mapa k národnému infraštruktúrnemu plánu 2018 - 2030 schválená uznesením vlády č. 111 dňa 1.3. 2017
- Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií - schválená uznesením vlády č. 197 dňa 26.4. 2017
- Rámec na hodnotenie verejných investičných projektov schválený uznesením vlády č. 300 zo dňa 21. júna 2017
- **Návrh postupu vnútroštátnej implementácie Agendy 2030** schválený uznesením č. 350 zo dňa 24. júla 2017 (NIP premenovaný na Národný investičný plán – zmena filozofie)
- Národné priority implementácie Agendy 2030 (participatívny proces) – schválené uznesením vlády SR č. 273 zo dňa 13. júna 2018. Zároveň uložená nová úloha vypracovať „Víziu a stratégiu rozvoja SR do roku 2030“.
- Pilotná verzia Národného investičného plánu 2018 – 2030 schválená uznesením vlády č. 412 zo dňa 10.9. 2018
- **Vízia a stratégia rozvoja SR do roku 2030** vypracovaná participatívnym prístupom v roku 2019, jej aktualizovaná verzia vypracovaná v roku 2020 a schválená uznesením vlády SR č. 41 zo dňa 20. januára 2021
- Aktualizovaná verzia verzia Národného investičného plánu 2018 – 2030 vypracovaná pre potreby projektu OP EVS vypracovaná v apríli 2021

▶ Budovanie pyramídy

▶ 1. stupeň

- ▶ ÚPPVII v spolupráci so splnomocnencom vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti vykonal v roku 2018 vysoko **demokratický participatívny proces na stanovenie národných priorít Agendy 2030 SR**, za účasti všetkých zložiek spoločnosti: **verejný sektor, súkromný sektor, mimovládny sektor, akademická obec, ...**
- ▶ ÚV SR paralelne vypracoval analýzu v rámci novopripravovanej **Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja**

POROVNANIE PRIORÍT AGENDY a NSRUR

6 národných priorít implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj:

- Smerovanie k znalostnej, environmentálne udržateľnej a obehovej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,
- Vzdelanie pre dôstojný život,
- Dobré zdravie,
- Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,
- Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,
- Právny štát, demokracia a bezpečnosť.

Cieľom Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja SR je podpora:

- Udržateľná konkurencieschopná environmentálne a inovačne orientovaná ekonomika (regiónov)
- Zvýšenie kvality života a rozvoj prírodného a ľudského kapitálu
- Integrovaný (regionálny a územný) rozvoj a jeho infraštruktúra

Národné priority
implementácie
Agendy 2030

Priority Národnej
stratégie
regionálneho a
územného rozvoja

Vízia a
stratégia
rozvoja
Slovenska do
roku 2030

KLÚČOVÉ PRVKY VÍZIE A STRATÉGIE 2030

- ▶ Vypracovaná participatívnym prístupom – regionálne a miestne orgány, mimovládne organizácie, akademická obec, súkromný sektor, ...
- ▶ Orientovaná na územia s prirodzeným potenciálom rozvoja

Finálna verzia **integrovanej** Vízie a stratégie rozvoja SR do roku 2030 obsahuje 3 integrované rozvojové programy:

IRP 1 - **Ochrana a rozvoj zdrojov**

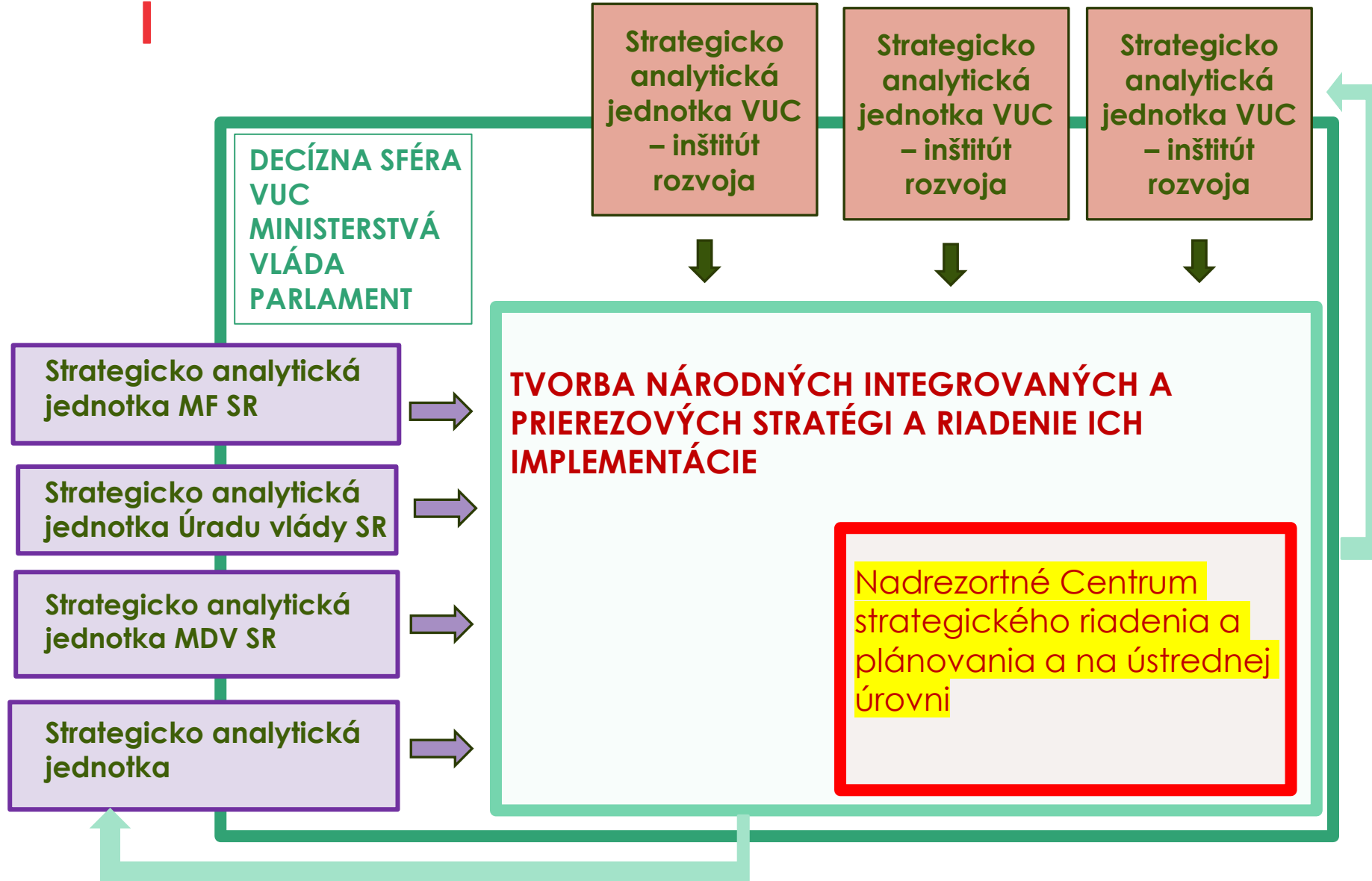
IRP 2 - **Udržateľné využívanie zdrojov**

IRP 3 - **Rozvoj komunít**

Z myšlienok Vízie a stratégie rozvoja SR vznikli podnety k metodike tvorbe PHSR, IÚS, IÚI.

- ▶ Zároveň sa ukázalo, že **integrácia je sama osebe osobitný fenomén**, v ktorom sa musí pokračovať, ak to má vyjsť.

Integrácia inštitucionálna

INTEGRÁCIA PROGRAMOVÁ – VÍZIA A STRATÉGIA 2030 PREMIETNUTÁ DO SEKTOROVÝCH A REGIONÁLNYCH STRATÉGIÍ

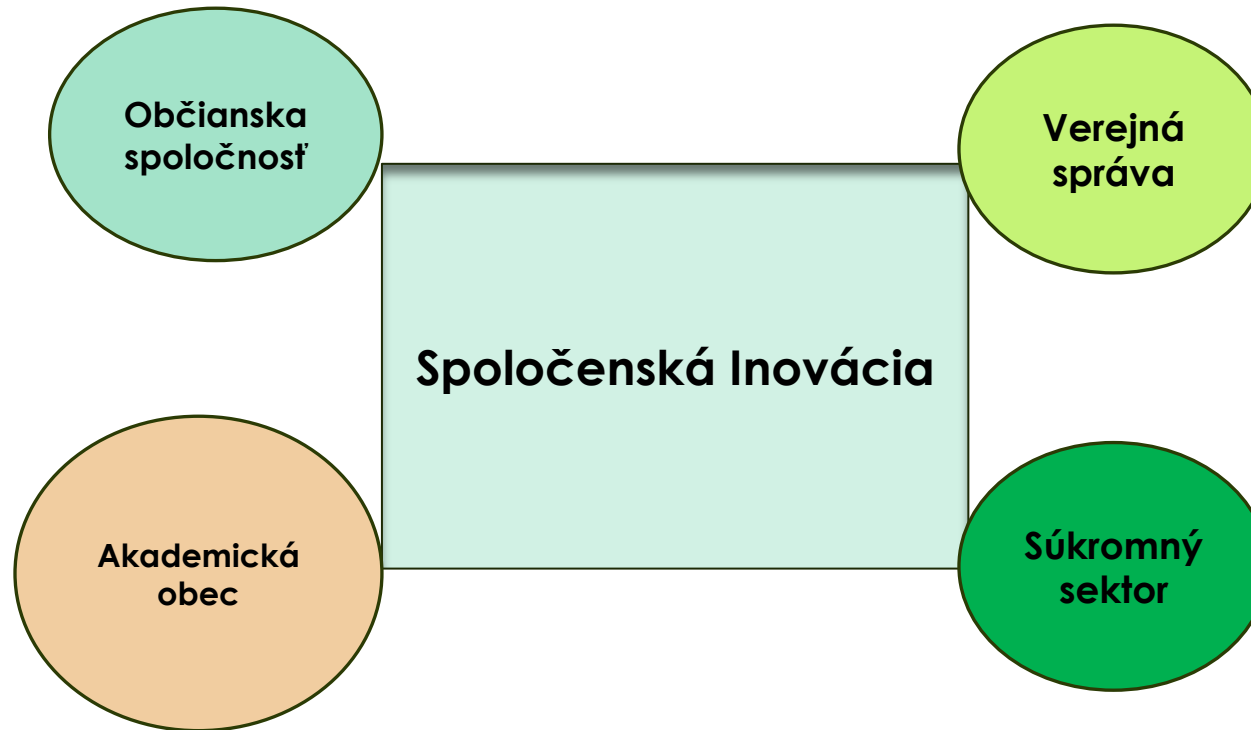
INTEGRÁCIA FINANČNÁ – EŠIF, NÁRODNÉ, REGIONÁLNE, MIESTNE A SÚKROMNÉ ZDROJE, MFF A POD.)

- Finančný systém založený v súčasnosti na **nadmernej závislosti na EŠIF** - nie je ďalej udržateľný
- Regionálne zmiešané fondy zatiaľ neexistujú, ale ak môže existovať Európsky fond regionálneho rozvoja, tak môže existovať aj **slovenský fond regionálneho rozvoja**
- Príklady zo zahraničia (seminár OECD Január 2020)

INTEGRÁCIA ÚZEMNÁ A PROJEKTOVÁ - STRATEGICKÉ INVESTIČNÉ BALÍČKY / INTEGROVANÉ ÚZEMNÉ INVESTÍCIE

- ▶ Seminár ÚPPVII a **OECD**, marec 2018, za účasti expertov EK a krajín EÚ (Spojené kráľovstvo, Francúzsko, Švédsko).
- ▶ **Integrácia** tzv. **tvrdých** (infraštruktúra) a **mäkkých** projektov (sociálne programy a pod.) do komplexných sektorovo-regionálno-miestnych projektov na vymedzenom území.

KAM TO CELÉ SMERUJE ...
SPOLOČENSKÁ INOVÁCIA JE CESTOU K UDRŽATEĽNÉMU ROZVOJU
QUADRUPLE HELIX – SPOLUROZHODOVACÍ PROCES V DANOM ROZVOJOM
ÚZEMÍ (NÁRODNÝ, REGIONÁLNY, MIESTNY)

- ▶ Čo ďalej?
- ▶ **Vízia a stratégia rozvoja SR do roku 2050** – uznesenie vlády SR 41/2021, bod B.1., orientovaná na klimatickú neutralitu - predĺženie termínu splnenia úlohy bodu B.2. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 41/2021 do 31. decembra 2025.
- ▶ Participatívny proces vykonaný v roku 2022 ukázal, že kľúčový nie je výber ústrednej sektorovej témy (zdravie, životné prostredie, energetika,...), ale **governance** pre prierezové témy
- ▶ Zaujímavá paralela s **Európskou komisiou**, ktorá má tiež problém s prierezovými témami, ako je udržateľný rozvoj – jednotlivé direktoriáty EK nie sú zladené, chýba „**overarching strategy**“ ,...
- ▶ Zaujímavá paralela aj s **OSN** (VNR 2023) – globálna agenda, ale implementovaná národne: dá súčet národných implementácií pôvodný globálny program????

Späť k Agende 2030

- ▶ **VNR 2018 a VNR 2023** sú úplne odlišné – dôsledok nestability útvaru zodpovedného za Agendu 2030, migruje po každej politickej zmene – ÚV, ÚPPVII, MIRRI, ÚV, ÚPPV
- ▶ VNR 2023 obsahovala aj vstup **Slovenskej komisie pre UNESCO**

STAV implementácie AGENDY 2030 NA SLOVENSKU

- ▶ Záleží na rebríčku – vo svete sa roztrhlo vrece s hodnotiacimi správami SDG, zrejme štedré kontrakty, s rôznymi metodikami a aj rôznymi indikátormi

Hárok Microsoft
Excelu

- ▶ VNR 2023 po dohode so Štatistickým úradom vychádzala z pôvodných indikátorov a pôvodnej metodiky OSN, avšak !!! databáza OSN bola poloprázdna, takže bolo nutné použiť aj národné indikátory

► ESDN – 17/34

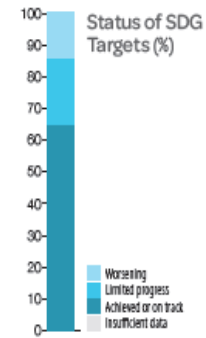
SLOVAK REPUBLIC

Central and Eastern Europe

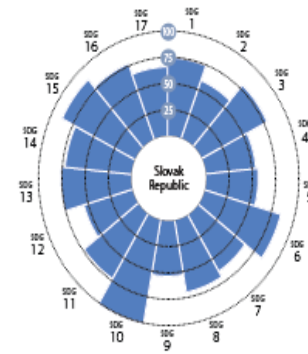
Overall Performance

Index Rank **17** /34

Index Score

Performance by SDG

SDG Dashboards and Trends

■ Major challenges
 ■ Significant challenges
 ■ Challenges remain
 ■ SDG achieved
 ■ Information unavailable
↓ Decreasing
 → Stagnating
 ↗ Moderately improving
 ↑ On track or maintaining SDG achievement
 ● Information unavailable

Notes: The full title of Goal 2 "Zero Hunger" is "End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture".
 The full title of each SDG is available at: <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/sustainabledevelopmentgoals>
 Detailed results and methodology available online at: <https://www.sdgindex.org/EU>

► SSDN – 21/ 167

Figure 2.5
The 2024 SDG Index Ranks and Scores

Rank	Country	Score	Rank	Country	Score
1	Finland	86.4	45	Thailand	74.7
2	Sweden	85.7	46	United States	74.4
3	Denmark	85.0	47	Argentina	74.4
4	Germany	83.4	48	Kyrgyz Republic	74.2
5	France	82.8	49	Armenia	74.1
6	Austria	82.5	50	Bosnia and Herzegovina	74.0
7	Norway	82.2	51	North Macedonia	73.8
8	Croatia	82.2	52	Brazil	73.8
9	United Kingdom	82.2	53	Israel	73.5
10	Poland	81.7	54	Vietnam	73.3
11	Slovenia	81.3	55	Dominican Republic	73.1
12	Czechia	81.3	56	Russian Federation	73.1
13	Latvia	81.0	57	Montenegro	73.1
14	Spain	80.7	58	Cyprus	72.9
15	Estonia	80.5	59	Costa Rica	72.9
16	Portugal	80.2	60	Tunisia	72.5
17	Belgium	80.0	61	Bhutan	72.5
18	Japan	79.9	62	Fiji	72.3
19	Iceland	79.5	63	Azerbaijan	72.2
20	Hungary	79.5	64	Peru	71.9
21	Slovak Republic	79.4	65	Singapore	71.4
22	Switzerland	79.3	66	Kazakhstan	71.1
23	Italy	79.3	67	Maldives	70.9
24	Netherlands	79.2	68	China	70.9
25	Canada	78.8	69	Morocco	70.9
26	New Zealand	78.8	70	United Arab Emirates	70.5
27	Moldova	78.8	71	Algeria	70.5
28	Ireland	78.7	72	Türkiye	70.5
29	Greece	78.7	73	Mauritius	70.4
30	Belarus	78.6	74	Colombia	70.3
31	Lithuania	78.1	75	Ecuador	70.1
32	Chile	77.8	76	Suriname	70.0
33	Korea, Rep.	77.3	77	Jamaica	69.5
34	Uruguay	77.1	78	Indonesia	69.4
35	Serbia	77.0	79	Malaysia	69.3
36	Malta	77.0	80	Mexico	69.3
37	Australia	76.9	81	Uzbekistan	69.2
38	Luxembourg	76.8	82	Barbados	69.2
39	Cuba	76.7	83	Egypt, Arab Rep.	69.1
40	Romania	76.7	84	Panama	69.1
41	Bulgaria	75.5	85	Jordan	69.1
42	Albania	75.0	86	Iran, Islamic Rep.	69.0
43	Georgia	74.9	87	El Salvador	68.6
44	Ukraine*	74.8	88	Cabo Verde	68.2

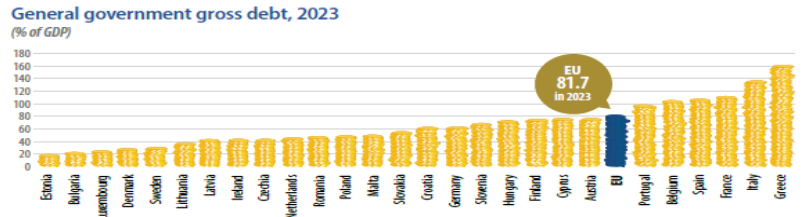
Eurostat nemá celkový rebríček krajín EÚ

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

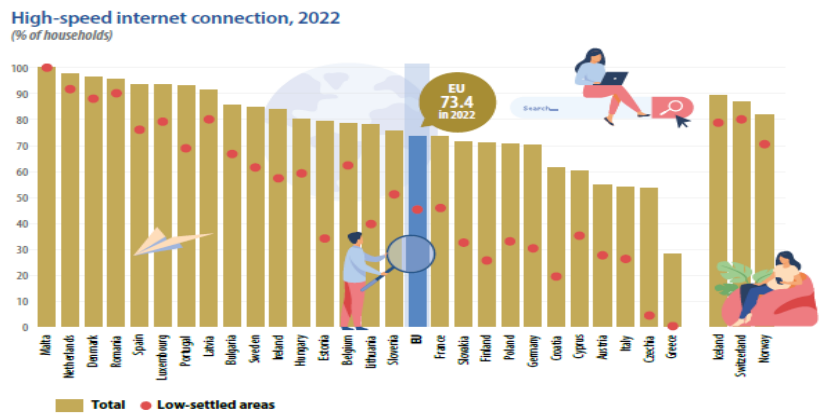

SDG 17 calls for a global partnership for sustainable development. It highlights the importance of macroeconomic stability and of mobilising financial resources for developing countries. It also stresses the importance of trade and equitable rules for governing it. The goal also emphasises the importance of access to science and technology, in particular internet-based information and communications technology. Monitoring SDG 17 in an EU context focuses on global partnership, financial governance, and access to technology.

For further data on SDG 17 please scan the QR code below

Source: Eurostat (online data code: sdg_17_40)

Source: European Commission services, Eurostat (online data code: sdg_17_60)

Poučenie z vývoja

- ▶ Podcenená implementačná fáza SDGs tak na globálnej, ako aj na európskej a národnej úrovni
- ▶ Hlavným problémom je „Governance“ prierezových tém
- ▶ Riešením je dlhodobé strategické riadenia a plánovanie podľa princípov koherencie politík OECD, t.j.:
 - nadrezortné riadenie na úrovni ústredných orgánov štátnej správy s vertikálnym prepojením na regióny (kompetenčný zákon)
 - nevyhnutná dlhodobá stabilita legislatívy, programov, projektov, financií a predovšetkým ľudských kapacít !!!

▶ **Ďakujem za pozornosť.**

▶ **Otázky???**